

Locuinta Redactorului
si
Cancelaria Redactiunii
e in
Strat'a Morarilor Nr. 18.

Serisorile nefrancate nu se voru
primi decat numai de la corespondenti regulari ai „Federatiunii.”
Articoli tramsi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, comercial si economico.

Va es fi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Situatiunea.

Diuar, guvernamentalu „Pester Lloyd” scrie, in nr seu de la 27. iuliu, urmatorie: „Situatiunea monarciei austro-magiere devine cu atat mai grava, cu catu speranticle despre posibilitatea localisarii resbelului dintre Francia si Prussia incepu a disparé. Ar' fi lucru zedarnicu a mai discute asta-di cestiunea, daca statele germane de sudu, sia in urma conventiunilor existente intre ele si Prussia, sia din propriula loru interesu, au fostu intr'adeveru constinse se-si parasesca neutralitatea si se merga pre campulu luptei a laturea eu Prussia. Totu asie de zedarnica ara si si discutiunea, daca Francia s'a inselatu amaru prin alaturarea statelor germane de sudu catra Prussia, seu ca ea a fostu, de la inceputu, pregatita la o asemenea schimbare a lucurilor. Ace'a este siguru, ca Badenu, Wurtemberg'a si Bavaria facu causa comune eu Prussia, si Francia asta in acesta impregiurare causa, seu celu putienu pretestu, da cercu si ea aliantie. Dupa tote raporturile de asta-di, alianta francesa italiana este, asie dicundu, fapta implinita; nu va trece lungu tempu si, in asemene modu, se veru adeveri si scirile nostre despre una alianta francesa-ispaniola si ca, in fine, Dania nu va remaine neutrale indata ce francesii voru tramite una potere armata la litoralul nordicu alu Germaniei, ba eredem a nu face vre-una combinatiune pretemeraria afirmandu ca intre Parisu si Copenhag'a existu degia asta-di a numite conventiuni cari, la momentulu binevenitul, se voru pune in aplicare. In facia unci asemenea aliantie, Prussia inca se va convinge despre necessitatea da se intarfi prin aliatii si, daca aruncam una privire preste chart'a Europei, aflam numai unu uniu statu, la alu carui-a ajutoriu pote contu Prussia, si acestu-a e Russia. Se pote, ca neutralitatea, proclamata in Petropole in momentulu primu, a avutu caracteru seriosu, inse acesta resoluione va fi, de siguru, nimicita prin una grupare a Italiei, Ispaniei si Danici in giurul Franciei, si nu avem trebuinta a mai spune, ce felu de influintia retroactiva va trebui se aiba pentru monarcia austro-unguresca intrenirea Russiei.

Inse mai exista inca si alte impregiuri, cari merita una considerare seriosa. Noi suntemu atat de pessimisti, incat nu eredem in neci una sentimentalitate in politica. Se pote, ca scirea unor diuinarie, cumca noulu consulu francesu Latour d'Auvrigne are degia in posunariu provocarea catra Austrii pentru a inchia una alianta cu Francia, e cam precipitata; inse, dupa ce Francia si cerca si asta aliantie, si dupa ce, lucru naturalu, urmarea acestei procederi trebuie se fia in ce'alalta parte contr'a-aliantie, e siguru ca mai tardu seu mai tempurul voru primi una provocare, ca-si cea memorata mai susu, si aci se nasce intrebarea, daca voru pot indestuli pre provocatoru cu unele fruse generale, cu provocarea la neutralitatea si la raportele nostre interne. Cine ne chiama la alianta in decursulu resbelului, acela — respinsu de noi — va deveni in momentulu incheiarii pacii, celu mai periculosu inimicu alu nostru.

Monarcia austro-unguresca posiede inca unele teritorie italiane, si nu e asie de multu, de candu aceste parti fure reclamate de Italia. Cine ni va garant, ca aceste pretensiuni nu voru mai fi resuscitate, daca Italia, ca aliatulu Franciei, trateaza asta-di la mésia cea verde despre conditiunile de pace, precandu Austro-Ungaria cea neutrale va fi eschisa de la aceste traftari? Cei absinti n'au neci una-data dreptu, mai alesu candu jace in interesulu celor presinti da nu li dă dreptu.

In Roman'a inca paru a se pregatit lucruri, ale carorul-a desvoltare ulteriore nu pote fi fara interesu pentru noi. L'usetiunea principelui Carolu e degia de multu forte precaria; domnirea lui se mai numera numai dupa dile, si nu mai este vorba ca ore se fia detronisatu, ci care ar fi momentulu celu mai acomodatu, pentru a se pune

in scena lovitur'a de statu. Ni se enaredia, ca imperatulu Napoleonu ar' i declaratu, cu ocasiunea erumperei diferintelor intre Francia si Prussia, cu una vehemintia neindatenata, ca si Hohenzollernulu din Bucuresci rebue datu afara. Principele Bibescu, carele in caletoria sa din tempulu mai recinte, precum si s'a comunicatu pre cale telegrafica, patrecu vre-o cateva dñe in Viena, vine de la Parisu, si barbatii bine informati ni spunu cu tota positivitatea, ca d'insulu ar' fi candidatulu francesu la tronul romanu. De-o-cam-data nu vomu vorbi despre prospectulu celu va avea acesta candidare; e inse siguru ca, in tempulu celu mai prossimu, in Bucuresci va collide influint'a francesa si rusesca, avendu de urmare una catastrofa. Daca invinge influint'a rusesca, atunci voru sc'i ce avem d'a accepta din Sudostulu Europei; inse, daca reesa invingatoria influint'a francesa, si daca intr'adeveru principele Bibescu va casciga tronul romanu, atunci si Francia abia ni va dona liniscea la confinile nostre sudostice, si eu greu va face in favorul spectatorului neutralu alu giganticei lupte, ce'a ce ar' fi aplecata, ba chiaru deoblegata a face pentru unu aliatu.

Cu ocasiunea acestei apreciari a situatiunei, neci nu amu mentiunatu despre pericolul directu, cu care amu pot fi amenintati de catra Russa, neci n'amu reflectatu la scirea venita din Municu, si demintita in Viena, ca Bavarie i s'a ascuratuna estindere teritoriale pre cont'a Austriei, Neutralitatea pentru veri-ce pretiu si sub tote impregiurari e intocma asie de periculosu, ca-si una intrare precipitata in actiune, si carea nu este dictata de neci una necesitate.

Premitiendu astese, diuar, guvernamentalu „Pest. Lloyd” se declaru in favorulu neutralitatii, in catu adeca acea pote fi sustinuta fara pericolu. D'in partecipante Russiei la actione, dice numitulu diuaru, nu voru deduce necondiunatu, ca si Austrii trebue se puna man'a pre armie, ei voru conditiunata decisioane nostre ulterioare de la teatrulu si directiunea operatiunilor rusesci, Pana aci diuar, „Pester Lloyd.”

D'in tote aceste urmăz, ca ostrungurii si frementa capulu eu aliantie externe si facu combintiuni despre venitorulu loru rolu in acestu resbelu, care pare a se estinde preste intreaga Europa. Noi i-intrebam la rondulu nostru, ca, inainte de ce voru fi pasiul la negociari despre aliantie externe, incheiat'au ei ore in intru aliantie cu natiunile conlocutorie, seu celu putienu incecatu-s'au a incheiat'asemenea aliantie? Dat'au ore unguiri natiunilor nemagiare drepturi si libertati egale cu ale loru?

Ore rechiamat'sa comisariulu regescu din Transilvania, si restituit'sa autonomia secularia si legale a acestei nefericite tiere? Ore indreptatii sunt unguiri si nentii a inchia, dupa bunu placul loru, aliantie externe pre cont'a celor a-lalte natiuni din patria, si ore cugeta ei ca natiunile neconsiderate nu aru doar se aiba si ele cuventu candu se pretinde de la ele avarea si sangele loru?

Estindeti mai antaiu libertatea si drepturile de cari ve bucurati voi si a supr'a Romanilor, Serbiloru, Croatilor si a celor a-lalte natiuni din tiera; restituiti mai antaiu autonomia Transilvaniei si dati natiunici romane drepturile ce-i competitu si, in fine, inchiajati mai antaiu aliantie interne, si numai dupa acea aruncati privirea, d'impreuna cu noi, spre aliantie externe!

Camer'a representantiloru Ungariei.

Siedint'a de la 25 iuliu.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Stefanu Majláth. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrii: Stef. Gorove si Ios. Szlávy.

Dupa autenticarea procesului verbalu alu siedintiei din urma, si dupa presintarea mai multor petitiuni, cari se transpunu comis. petitinarie, presedintele anuncia ca, espirandu terminulu legalu de 30 dile fara a se fi presintatu proteste contr'a alegerii deputatiloru Bela Szende

Pretul de Prenumeratune:
Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre siese lune 6 " " "
Pre anu intregu 12 " " "
Pre a. intregu 80 Fr. = 80 Lei n.
" 6 lune 15 " = 15 " "
" 3 — 8 " = 8 " "

Pentru Romana:
pre a. intregu 80 Fr. = 80 Lei n.
" 6 lune 15 " = 15 " "
" 3 — 8 " = 8 " "
Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 or. tacs'a timbra pentru fiecare publicatiune separatu. In locul deschis 20 cr. de linia.
Unu esemplar costă 10 cr.

si Adamu Lazăr, numiti deputati sunt verificati definitiv. Bar. Ios. Rudi es presinta petitiunea prentului Fr. Stanghel din Kis-Ács, prin carea cere permisiune camerei d'a intenta procesu de pressa contra deputatului Vilhelmu Tóth-Pauliny pentru calumnare si vatemare de onore. — Se tramite comis. de immunitate.

Vincentiu Brogyányi interpeleza pre ministrul justitiei in privintia violintelor comise de judele supremu alu cercului Pilis, cotta Pest'a, Stefanu Jordán, contra locuitorului din Pomáz M. Takács. Se va comunica ministrului concernante.

Car. Bobory interpeleza pre ministrul presidinte, daca episcopii titulari numiti de guvernul ung. precum si cei alesi, primescu litere regesci convocatorie pentru a avea locu si votu in camer'a magnatilor? Se va comunica ministrului presidinte.

Dan. Szakács interpeleza intregu ministeriul in privintia procesului urbarialu alu capitulului din Sepsiszentgyörgy contr'a comunei Ș-Liszka. Se va comunica guvernului.

Ministrul comercialu, Ios. Szlavay, respondiendo la interpelatiunea deputatului Ciota facuta in privintia aperarii comercialui ung. de pre mare in tempulu resbelului spune, ca representantii austro-magieri din Parisu si Berolinu sunt degia avisati a face pasii necesari in intielesulu, precum doresce interpelantele.

Ministrul comunicatiunei, Stef. Gorove, responde cu privire la interpelatiunea deputatului Iosif Szaplonczay despre construirea catu mui rapede a calii ferate Satu-Mare — Sigetu, ca va intreprinde tote, numai pre cale legala ci si administrativa, pentru ca numita linia se se construia catu mai curundu. — Camer'a ie spre sciintia responsurile ministrilor.

La ordinea dilei urmeza desbaterea speciale a supr'a projectului municipalu, si se adopta toti si parte cu modificatiuni.

Siedint'a se inchiaia la 12^{1/2} ore m

Siedint'a de la 26 iuliu.

Presedinte: Paulu Somsich. Notariu: Stef. Majláth. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrii: Ios. Eötvös, Ios. Szlávy si Stef. Gorove.

Dupa ceremonialulu indatenatu, Ales. Csiky interpeleza pre ministrul internalu, daca voiesce se responda la interpelatiunea oratorelui, facuta inainte de asta eu vre-o cateva lune, in afacerea comitului supremu amoveatu alu cottaui Albei-superiori, c. Haller? — Pre ministrul comunicatiunei lu intreba, daca voiesce se ordineze construirea calii ferate Abony-Erlau?

Stef. Kury interpeleza pre ministrul financielor in privintia esarcendarii bunului erarialu de la Monostor. — Interpelatiunile se voru comunica ministrilor concernanti.

Se pune in desbaterea camerei projectulu de lege despre creditulu suplementariu alu ministrului de interne, recerutu prin despusestiile estra-ordinarie, facute in favrul restituirei sigurantii publice in mai multe tienuturi ale tierei. — Dupa una discutiune scurta, camer'a voteza creditulu mentionat in sum'a de 162.000 fl. v. a.

Urmăza la ordinea dilei projectulu de lege despre creditulu suplementariu alu ministrului cultelor. Ministrul cultelor a fostu cerutu unu creditu de 1.013,114 fl., inse comisiunea financiaria a discutatu si deliberatu numai una parte a pusetiualloru, in suma de 637.057 fl. — Dupa una desbatere scurta, camer'a voteza pusetiunile discutate de susu memorat'a comis. in suma de 803.742 fl. Dupa acea se adopta, fara observare, reportulu comis. economice, relativ la creditul de 7592 fl., recerutu pentru reparaturele ce au se se faca la cas'a dietei.

Se cetește a trei-a ora projectulu municipalu si, la cererea a 20 membru din stang'a, se face votare nominale a supr'a primirei lui definitive, alu carei-a rezultat este urmatorul: d'intre 401 deputati verificati, 150 voteaza pentru, 101 contra projectului, 149 au fostu absinti, presedintele n'a votat; deci projectul s'a primit definitiv cu una majoritate de 49 voturi.

Siedint'a se inchiaia la 21^{1/2} ora d. m.

Discursulu deputat. E. B. Stanescu

(tienutu in siedint'a de la 14 iul. a camerei Ung.)

(Urmare.)*)

Totu Dlu ministru E ö t v ö s dice in opulu său : „Cestiu nea natiunale“, pag. 66. urmatorie : „Inse, că tier'a nostra, celu putinu sub miscamintele de asta-di a le natiunalităilor, nu s'a straformatu in unu statu centralisatu, in intielesulu prusescu său francesu (ce'a ce dorescu mai multi insi d'in partit'a guvernului, precum aretara prin diecururile loru de la acésta desbatere — observa oratorulu) : acésta o intielegu cu atâtu mai vertosu, că-ci sub acésta forma de administratiune (care — observa oratorulu — este depusa si in projectulu de lege, precum d'zeptulu virilu, etc.) sunt valente chiaru si cele mai moderate pretenzioni a le natiunalităilor.“

La pag. 121, dice dlu : ö t v ö s : „Cele doue miscaminte (religiosu si natiunalu) — in aparintia atâtu de deosebite dupa mater'a loru — tindu la acelu-a-si scopu, care la celu d'antâi este libertatea religiosa, éra la alu doilea libertatea natiunale, adeca in ambe casurile libertatea.“

Intr' adeveru, romani si celelalte natiunalităti, tindindu la libertate, s'a alaturat d'in acésta causa cătra partit'a liberale si nu cătra cea guvernamentale, si asijé nu potu sprigni acestu projectu de lege, care singurul orice miscamentu mai liberu, libertatea cuventului si reprezentanti'a pura democratica, cari sunt totu atâtea garantie a le libertătilor individuali, civili si natiunali.

La pag. 126 se dice : Ce'a-l-alta impregiurare speciale este : alipirea carea natiunea nostra o-a arestatu-o totu-de-un'a cătra institutiunile municipale.“

Marturisescu cu dorere, că numai natiunalităti, partid'a stanga si partit'a principielor de la 1848 au arestatu acésta alipire cătra institutiunile tieriei. In opulu său, la pag. memorata, dlu E ö t v ö s adauge : „Acstea referintie ale situatiunei nostre au una mare influintia deslegarea cestionei natiunali;“ éra la pag. 67 dice : „Ori cari sè fia parerile nostre in teoria despre avantagiele centralisatiunei (si apoi acestu projectu nu voiesce decât centralisatiunea intrupata — observa orat.), in momentulu de facia nu se poate practicá la noi alta centralisatiune decât ce'a ce s'ar margini la acele cause a caroru-a decidere este de una trebuintia neevitabila in interesulu unității statului, lasandu-se totodata destulu terenu si organisatiunei municipale in privint'a administratiunei.“

*) Vedi Nr. 67 si 68 ai „Feder.“

Acstea le a dusu baronul Eötvös ca scriitoru, si totu bar. Eötvös ca ministru a combatutu acese acți in camera.

Eu primescu, on. Cam parerile mentionate si dechiaru că acele sunt nisice adveruri, in facia caroru-a se nimicesc cu totulu argumentiunea Dlu ministru Eötvös, prin carea voiesce a sprigni acestu projectu de lege. Dupa parerea mea chiaru „referintiele speciale a le tierrei“, la cari se provoca asta-di si Dlu ministru Eötvös, demanda ca cestionea municipioru nostre sè se resolve pre bas'a celei mai perfecte libertăti. Inse libertatea este substituita cu omnipotint'a omului supremu si, dupa parerea Dlu ministru Eötvös, acésta se face d'in caus'a „referintelor nostre speciale.“ Intr'adeveru, acésta conversiune neasteptata a Dlu ministru este curioasa. Inse sè mai citâmu d'in opulu nemoratu alu Dlu ministru. La pag. 129 dice : „Sistemul vechie nostre administratiuni si predilectiunea cu care se alipesce natiunea cătra elu ni dau garantia: că libertatea ce legea o concede particularilor pentru dezvoltarea natiunalitătilor, nu va remané numai gratia scisa.“ Acésta justifică dura éra-si, pentru ce centrul stangei si partit'a principielor de la 1848 apera cu atât'a constantia institutiunile de la 1848.

La pag. 130 se dice : „Intr'una tiera centralisata, guvernul, ori-ce intentiuni bune sè aiba, nu potu apera, natiunalitătile, cari sunt in minoritate, contra influintei majoritătilor; inse pre langa unu sistemul de administratiune, precum lu doresce geniul natiunie nostre, oprinerea natiunalitătilor mai mice este impossibila.“

Asiè dura, aperarea projectului de lege, basata pre „referintiele speciale a le tierrei nostre“, nu potu justifică centralisatiunea intentiunata prin projectulu de lege de sub desbatere. Sciiotorulu bar Eötvös, asta-di ministru, dice intr' altu locu : „Candu amu desfintiatu prin legile d'in 1848 privilegiile nobilitarii si le-amu estinsu la toti locuitorii tieriei, pre langa unu censu, dupa care, intr'una parte a tieriei, le esercita atari locuitori, cari in majoritatea loru nu se tienu de natiunalitatea magiara, amu esecutatu in parte principiul egalitatii natiunali, si pentru ajungerea mai deplina a scopului nu se cere decât ca in sistemulu nostru de administrare sè ne alipim la principiul de autonomie, la acésta forma carea, intr'unu lungu trecutu, s'a contopitu cu existint'a nostra morale si usuale. Daca vomu sustine principiul egalitatii si sistemulu nostru de administratiune, pusetiunea particularilor natiunalităti va depinde numai de la voint'a loru si de la libertatea, carea se va garantá vietisi municipali.“

Afara de acese-a, cumcà unu asemene projectu de

lege penetrat de spiritul centralisatiunei este daunosu si periculosu cu privire la „referintiele speciale a le tierrei nostre“, acésta a dovedit-o forte bine nu Eötvös ca ministru ci ca scriitoru, la pag. 135 a opulu său, unde dice : „Recunoscu că, daca libertatea politica s'ar' statori si la noi dupa formele cari erau in vigore in Francia inainte de imperiu, adeca pre bas'a poterei absolute a majorităii parlamentarie si a administratiunei centralisate (ce'a ce corespunde pre deplinu omnipotentiei partitei guvernamentale magiare si institutiunii de comiti sapremi creata prin projectulu de lege presentu — observa oratorulu) natiunalitatea magiara ar' fi imparatesita in nisice favoruri, de cari nu s'a bucuratu nece-una-data; inse, abstragundu chiaru si de la greutătilor cu cari ar' fi imprezinta in tier'a nostra acésta administratiune, acésta centralisatiune rigida, ore favorurile, in cari s'ar' imparatesi natiunalitatea magiara, poté-voru asecură statul magiar? Nu.“

(Va urmă)

D'in Camp'a Transilvana, 16 iuliu 1870

Precandu necessitatea intemeierei unui fondu pentru teatrulu romanu a devenit u nedisputabile; precandu intreaga romanimea a adoptat eu entuziasmulu conclusulu inteligenției romane din Pest'a in objectulu acestu-a, si precandu Dlu M ilo, renumitul presbiteru alu Taliei si dramaturgul romanu secera complacerea si laud'a nu numai a connatiunalilor săi ci chiaru si a strainilor, in represenatiunile sale de prin Brasovu, Sibiu, Clusiu, etc, facandu astfelu totu mai urgenta si neincungiabile lipsa fundarei unui teatru pentru romani de d'inceo de Carpati; pre atunci C a m p i a, acésta parte nefericita a Transilvaniei, inca nu a remas neimparsita d'in acésta emotiune, multumita unor bravi conducatori ce-i posiede!

Credu, că e cunoscuta stimatiloru lectori ai „Federatiunei“ miser'a stare a C a m p i e i transilvane, unde nu se afla nece una cetate, ba nece unu orasiu de dă-i Domne; nu se va mira daca, la cei mai multi din C a m p i a, teatrulu e unu ce raru, ma potu chiaru si necunoscute căci, lipsindu-i orasiele, societatile teatrale o incunginu cu totulu, ne avendu ce-va sperantia de castig.

Acstea triste cercustantie, esaminandu-le paroculu rom. din Tritulu-de-susu, l. M., d'in nemarginita iubire ce o nutresce cătra natiunea sa, ca unu adeverut parinte, si-a propus a scote pre fii săi d'in aceste-a neajunsse prin midilocirea de reproducție teatrală in midilocul fililor săi iubiti, sperandu, pote, că astfelu va merită si

de tote cuvintele romane, in tote ramurile de cunoscintie.

III Vocabulariu de cuvinte straine in limb'a romana, cu indreptarea la cuvintele curatul romane din dictiunariul limbei romane.

Tiparirea Glosariului se va incepe cu colectiunea de cuvinte vechie romane a lui T. Cipariu, a poie cu colectiunea de cuvinte macedoromane a lui I. Caragiani, si se voru invită toti cei ce posedu săru insarcină cu atari colectiuni, de a binevoi a le inaintă societăti. Tiparirea se va face in analele societății său in una publicatiune anume.

Cu lucrarea dictiunariului se insarcinea una comisiune de trei membri, cari sè publice inca in cursulu acestui anu celu pucinu 24 cole in formatu de lesiconu, foi'a diumetate alba, care se va impartă la literatii d'in diverse părți spre a o completă.

Ace'a-si comisiune va trece cuvintele cari le credere straine in vocabulariul de cuvinte straine.

Amenduoare acese lucrări, comisiunea la fia-care sesiune le va supune apretiarei sectiunei filologice.

La a dou'a editiune, se voru luă in consideratiune atât colectiunile său completările particularilor cătu si apretiările si incheiarile sectiunei filologice.

Asemenea va urmă: a treia, a patra editiune, si asijé mai incolo.“

Acésta propunere se primește in unanimitate.

Pentru ca comisiunea ce se va insarcină cu lucrarea dictiunariului să pota ave unu modelu dupa care se purcede in lucrarea sa, dlu A. T. Laurianu se insarcină a prezenta sectiunei lucrarea cătoru-va cuvinte, avendu in vedere originea, semnificaarea loru generale, diversele acceptiuni, figurarea loru in fruse, si altele precum si traducerea loru in ore care limbi, si preste totu unu planu pentru lucrarea comisiunei la compunerea dictiunariului.

Acésta lucrare o va supune cătu mai curendu apretiarei sectiunei.

Se suleva cestionea despre ortografi'a in carea voru fi a se tipari acese lucrări precum si analele societății, pâna la definitiv'a stabilire a ortografiei romane; dictiunarea ince, fiindu timpulu inaintat, se intrerumpe si se amâna pentru alta siedintă, pâna la sosirea gramaticei dlu Cipariu; ér' siedint'a de asta-di se radica la 6 si 1/2 ore, anuntandu-se cea viitora pre mane, 9 august, la 1 ora dupa media di.

EOISIORA

Societatea academica romana

Sesiunea anului 1869.*)

Procesu verbalu.

Siedint'a V., Joi, 7. Augustu 1869.

Se cetește o depesă a lui A. Hurmuzachi, prin carea anuncia că, fiindu seriosu bolnavu, i este preste potintia a asistă in anulu acestu-a la intrunirea societății.

Se ieă spre sciintia.

Dlu C a r a g i a n i dă cetire la una colectiune a sa de cuvinte romane usitate in Macedonia.

Se insarcină dlu colectante a insemnă dupa fia-care cuventu explicationsele necesarie, si apoi a le inaintă societății.

Se constata, că dlu I. Massimiu, returnandu in Bucuresci, asta-di a inceputu a luă parte la siedintele societății.

Dlu presedinte anuncia că, avendu a lipsi d'in Bucuresci vre o 2—3. dile cu invocarea conferintei, incredintiea presedinti'a dlu A. T. Laurianu, secretariu generalu.

Siedint'a VI., Vineri, 8. Aug. 1869.

Presedinti'a: dlu A. Treb. Laurianu, secr. gen.

Dlu presedinte dice, că in urm'a unei incheiari d'in sesiunea anului trecutu pentru constatarea si lamurirea averti si fondului societății, delegatiunea a intrat in corespondintia atâtu cu ministeriulu de culte si instructiune publica cătu si cu ministeriulu de finantie, si că atâtu fondulu Zappa de 5000 galb si celu alu lui Cuză de 1000 galb. cătu si versamintele anuale de 1000 galb. de la executoarele testamentare alu lui Zappa pre anii 1869, 1868, 1867, s'a aflat in regula si s'a transpusu in propri'a administratiune a societății, dar' că versamintele de pre anii 1866 si 1865 nu s'a potutu lamuri indestulu, pentru că de-si versamentul an. 1866 se afla la cass'a de depuner, transpusu chiaru prin ministeriulu de culte si instructiune publica, totu-si receivede nu se afla la acestu ministeriu, éra versamentul anului 1865 nu se afla nici la ministeriulu de culte si instructiune publica nici la cass'a de consemnatii si nici

*) Vedi Nr. 66 alu „Fed.“

Acstea le a dusu baronul Eötvös ca scriitoru, si totu bar. Eötvös ca ministru a combatutu acese acți in camera.

Eu primescu, on. Cam parerile mentionate si dechiaru că acele sunt nisice adveruri, in facia caroru-a se nimicesc cu totulu argumentiunea Dlu ministru Eötvös, prin carea voiesce a sprigni acestu projectu de lege. Dupa parerea mea chiaru „referintiele speciale a le tierrei“, la cari se provoca asta-di si Dlu ministru Eötvös, demanda ca cestionea municipioru nostre sè se resolve pre bas'a celei mai perfecte libertăti. Inse libertatea este substituita cu omnipotint'a omului supremu si, dupa parerea Dlu ministru Eötvös, acésta se face d'in caus'a „referintelor nostre speciale.“ Intr'adeveru, acésta conversiune neasteptata a Dlu ministru este curioasa. Inse sè mai citâmu d'in opulu nemoratu alu Dlu ministru. La pag. 129 dice : „Sistemul vechie nostre administratiuni si predilectiunea cu care se alipesce natiunea cătra elu ni dau garantia: că libertatea ce legea o concede particularilor pentru dezvoltarea natiunalitătilor, nu va remané numai gratia scisa.“ Acésta justifică dura éra-si, pentru ce centrul stangei si partit'a principielor de la 1848 apera cu atât'a constantia institutiunile de la 1848.

La pag. 130 se dice : „Intr'una tiera centralisata, guvernul, ori-ce intentiuni bune sè aiba, nu potu apera, natiunalitătile, cari sunt in minoritate, contra influintei majoritătilor; inse pre langa unu sistemul de administratiune, precum lu doresce geniul natiunie nostre, oprinerea natiunalitătilor mai mice este impossibila.“

Asiè dura, aperarea projectului de lege, basata pre „referintiele speciale a le tierrei nostre“, nu potu justifică centralisatiunea intentiunata prin projectulu de lege de sub desbatere. Sciiotorulu bar Eötvös, asta-di ministru, dice intr' altu locu : „Candu amu desfintiatu prin legile d'in 1848 privilegiile nobilitarii si le-amu estinsu la toti locuitorii tieriei, pre langa unu censu, dupa care, intr'una parte a tieriei, le esercita atari locuitori, cari in majoritatea loru nu se tienu de natiunalitatea magiara, amu esecutatu in parte principiul egalitatii natiunali, si pentru ajungerea mai deplina a scopului nu se cere decât ca in sistemulu nostru de administrare sè ne alipim la principiul de autonomie, la acésta forma carea, intr'unu lungu trecutu, s'a contopitu cu existint'a nostra morale si usuale. Daca vomu sustine principiul egalitatii si sistemulu nostru de administratiune, pusetiunea particularilor natiunalităti va depinde numai de la voint'a loru si de la libertatea, carea se va garantá vietisi municipali.“

Afara de acese-a, cumcà unu asemene projectu de

dinsulu vreuna cruce pentru merite de la generosulu ministeriu ungurescu, pentru că i-dă mâna de ajutoriu atât de buna intru realisarea planurilor sale de magiarisare.

Sermana natiune romana, pâna candu vei fi condamnata a lăptă la pieptulu têu de mama, totu sierpi venosi si ucidiatori de fiii têi? pâna candu vei fi condamnata a crescere cu spesele tale, in institutele tale, atât-a fi necredintiosi si malitiosi? Amaru au trebuitu să pecatuseca strabunii nostri, ca atât-a secole de suferintia, batu-jocura si umilire să nu sia destula penitentia, să nu sia in stare a imblândi mania a-totu-poternicului Ddieu! — Pâna candu vei totu suferi? Fiii têi pâna candu se voru totu têrai? Si tu Preute, parinte sufletescu alu unei comunitate curaturi romane, pâna candu vei abusa de bunetatea mamei tale — a natiunei, — pâna candu vei mai portă rolulu sierpelui, care a muscatu sănul ce l'a scapatu de înghiatare? Pâna candu? Ar' fi vai de natiunea nostra, candu toti condeatorii ei aru si astfelii.

Dar' să incetezu cu lamentarea si să ve descriu cau dorerei mele: Parochulu Tritului-de susu, parintele M... adeca, unul carele inca a mancatu in 4 ani panea Seminariului Blasianu, in tomm'a anului trecutu, petrunsu de spiritulu secului present, a decisu infinitiare unei casine magiare, chiaru in casele sale si, ajutatu de căti-va deregulatori si nobili unguri d'in locu si giuru, si compusu statutele totu in limb'a magiara, asternendu-le spre aprobare la locurile competente, carea faptu a dinului, placundu prè tare stapanilor, firesce că numai dețu a si dobendit aprobare si intarire, si asié sa si deschis in cas'a numitului parochu romanu una casina magiara. Acest'a a facut'o numitulu parocu d'in prè marea iubire catre limb'a magiara, pentru a carei glorificare, nu s'a ruginat — chiaru in una societate romana — a se esprimé: „cum că celu ce nu scie limb'a magiara nu potu fi cunoscute.” Firesce, că Domnia sa, ca unul carele numai in cărti magiare si-afla tota petrecerea si distractiunea, e de parere, că alte limbe nu aru fi in stare a-i face acestu servitul, cu opuri atât de frumose ca: Contele de Monte Cristo, etc.

In anulu acestu-a inse, ca să faca si mai cunoscuta existinta a casinei sale, si ca să-i castige si mai grasu întrementu, a aflatu cu scopu a arangia in favoreea ei una productiure teatrale in limb'a angerilor. Spre scopu acestu-a, a si condusu căti-va studinti unguri d'in Ajudu cari, pricependu art'a schimosirei magiare, in ser'a de 10. iuliu a. c. au si jocat pre bin'a asediata in siur'a desu numitului preutu, fiindu aplaudati, precum audu, de unu publicu numerosu, mai alesu că acesta comedie a fostu urmata si de unu balu totu spre acelu scopu aranjat.

Siedintia VII., Sambata, 9. augustu 1869.

Se ieia in discusiune regularea administrarei fondurilor societatii, regularea contabilitatii si, preste totu, a cassei societatii, si se numesce una comisiune de trei in personele dloru Massim, Caragiani si Babesiu pentru elaborarea unui regulamentu despre administrarea fondului societatii.

Restului timpului se petrece in discusiuni filologice literarie si scientifice.

Siedintia VIII., Luni, 11 Augustu, 1869.

Se constata că, dlu Romana sosindu la Bucuresti, s'inceputu a luă parte la siedintie.

Pentru regularea bibliotecii Academiei se numesce comisiune in personele dloru Romanu si Papiu.

Se face ordinea de dî pentru siedintiele viitorie:

a.) programu pentru tienerea siedintelor plenarie private ori publice ale societatii.

b.) Projectul pentru modulu lucrarei dictiunariului.

c.) raportul comisiunei numite pentru esaminarea manuscrisului de traducerea opului: „De bello gallico,” care să-si dñe si opinionea, daca mai este a se continua concursulu.

d.) adoptarea unui modu provisoriu de scriere pentru publicarea analelor si altor lucrari ale societatii, pâna la definitiv'a stabilire a ortografiei.

e.) raportul comisiunel insarcinate cu cercetarea versantelor de la anii 1865, 1866.

Siedintia IX., 12. aug. 1869

Se ieia in discusiune projectul de regulamentu pentru lucrarea dictiunariului.

Se discute si se adopta 6. articole

Siedintia X., 13. aug. 1869.

Secretariulu ad hoc, pentru ca discusiunile să nu se prolongăsca preste mesura si pentru ca redactarea procesului verbalu să se pota face in tota regula, roga pre membri ca să binevoiesca a se tienă intre marginile regulamentului, care dice că nimeni nu pota vorbi de duoeori la unu obiectu decât numai cu permisiunea adunarei; că propunerea trebe să fie secundata spre a se pota supune apreciarei adunarei, si că propunerile si amendamentele au să fie formulate in scrisu spre a pota fi puse la votu.

— Ce e dreptu, eu nu am fostu de facia, pentru că mi-a fostu rusine, că unu confrate alu meu se pota demite chiaru pâna a pune fundumentu la perirea natiunei sale, am intielesu inse d'in altii, că bucat'a representata a fostu: „Soldatul fugariu.”

Veti fi pota curiosi, să sciti cum stâmu pre aici in privint'a administratiunei; ve respondu dara cum că forte reu, asié cătu mai reu nu pota să stee alta parte a Transilvaniei, fiindu-că nicairi domni'a arbitriului nu pota fi asié in flore ca chiaru pre Campia. Aprinderile, aciderile si furturile sunt la ordine; in septemanele trecute, preutul gr. res. d'in Cicudu, G. Tarca, fu lovitu in capu si ucis de sierbulu său. Alalta-ieri, dîua mare, pre la 10 ore antemeridiane, in Turda chiaru, in strat'a ce duce către Clusiu, navalira furii in o macelaria si, apucandu pre calfa a care chiaru si-gatase carne de vendutu, lovidu-lu cu securile in capu, luandu-i 56 fl. ce-i avea la dinsulu, si inchidiendu usi'a pre dinsulu, lu lasara abié resuflandu si a dou'a dî a si repausat! Causatorii faptei nu se sciu siguru; s'au arrestatu inse trei magari ca suspecti! Asemenea furtu, inse fara ucidere, s'au intemplatu in dîlele trecute si in macelari'a d'in piatiu, era-si dîu'a, pre la media-di.

Precum se vede, in statulu Ostrungariei nu e securu omulu nece chiaru in cas'a sa de să, prelanga una multime de gendarmi de securitate, avemu armata numai imperatesca ci chiaru si ministeriale, prin urmare si in ast'a privintia eră cu multu mai bine sub absolutism!

In privint'a scolară inca stâmu cătu se pota mai reu, căci inimicii nostri, ca să lipsesc pre preuti de tota influint'a a supr'a poporului, au midi-locit, ca preutiloru să nu li fia iertat a primi oficie profane, ca astfelii aceleia să le pota imbracă dinsii, si asié să-si asecure suprematia a supr'a poporului nostru celu dedat la servilismu. Oh! serace romane, ore ce venitoriu te astepta! Videant consules. De asta data inchiaiu!

Unu preutu romanu.

VARIETATI.

* * * Projectul de lege pentru organizarea a municipiilor fu condamnatu in districtulu Fagarasului chiaru si de capitanulu supremu Ladislau Tamasu, care a agitatu pentru respingerea lui, celu putinu asié scriu mai multe foile magiare, d'intre cari „Pesti Napló” este infuriat si face numai batu-jocura d'in Dlu capitaniu Tamasu. Dacea

sunt adeverate aceste sciri, apoi să lasamu pre „Pesti Napló” in furorea sa; elu se va vindecă una data.

* * (Ora de a Mare) Comisiunea esmisa pentru esaminarea calei ferate Oradea-Mare-Clusiu s'a reintorsu d'in Clusiu si a constatat, că acesta linia, de 20 mile lunga, se pota percurge, fara nice una traganare, in 5 ore si 3 minute d'impreuna cu timpul de statunare. Acesta linia se va deschide si se va dă comunicatiunei in 1 augustu.

* * (Episcopopolu Strossmayer), reintorsu-se cătra casa, trecu prin Zagrabia unde fu intimat in modu demonstrativ, si de unde, dupa una diumatate ora, pleca spre Sisseg, unde asemenea se pregatesc serbări si ovatiumi demonstratorie.

* * (Senatulu federal elvetian) adresaaza una proclamatiune forte insufletitoria cătra armata chiamata de a aperă neutralitatea Elveției. Aceasta armata este gata a mori pentru libertatea republicei elvetiane, cartirulu ei principalu este in Olten, in cantonulu Solothurnu. Asié facu republicanii.

Sciri electrice.

Paris, 24. iul. Dupa ce senatulu vota bugetulu, sessiunea camerei s'a inchiaiu prin decretu imperatesc.

Munich, 24. iul. S'a inceputu degă incunjurarea cetății Ulm cu apa.

Viena, 25. Consiliulu a decisu definitivu a conchiamá dietele pre 15, senatulu imper. pre 25 augustu si delegatiunile pre 8 seu 10 septembrie. — In Leopole s'au intemplatu escese gida-nesci. — „N. Fr. Presse“ comunica una corespondintia d'in Florentia, in carea se dice, că France si Italiu au inchiaiu una alianta ofensiva si defensiva, in urm'a carei-a conventiunea d'in septembrie 1864 intra era-si in vietia; Francesii parasesc statulu papal, Italiu inse se obliga a pune pre pitioru de bataia 100,000 fetiori, si a impedecă ori-ce invasiune pre teritoriulu papal. Guvernul francesc se invoi, mai departe, a procură Italiei imprumutul necessar sub conditii favorabile. — Tote trupele d'in provinciele de estu trecu preste Kassel spre Frankfurt si Mainz.

Saarbrücken, 25. iul. La Forbach posteza una divisiune franceza. In 24. s'a intemplatu unu atacu la Gerstweiler. Francesii se retraseră cu una perdere de diece fetiori. Prusii n'au

Siedintia XIII., 18. aug. 1869.

Sionu raportă că, dupa informatiunile ce a luat de la Constantin Zapu, executorele testamentariu dupa Evangeliu Zapa, administrarea versantelor de 1000 galb. a inceputu in anulu 1866. Remane a se deslegă intrebarea, daca se cuvinte societatii versamentu pre an. 1865?

Se mai precisă unele obiecte de a se pune la ordinea dîlei, precum:

- 1) regulamentu pentru delegatiunea societatii.
- 2) formulariu de diploma pentru membrii societatii.
- 3) raportul delegatiunei despre lucrările ei in anulu espiratu.
- 4) unu regulamentu seu instructiune pentru elaborarea glossariului si a vocabulariu.
- 5) numirea membrilor comisiunei pentru lucrarea dictiunariului.
- 6) numirea seu alegerea de membri nuoi actuali, apoi de membri onorari si corespondenti ai societatii.

La ordinea dîlei se pune cestiunea ortografiei seu modului de scriere provizoriu, si se numesce comisiune in personele dloru Eliade, Romanu si Massim, ca să faca unu projectu in privint'a acesta.

Massim se insarcineaza cu lucrarea projectului de regulamentu seu instructiune pentru elaborarea glossariului si a vocabulariu.

Siedintia XIV., 19 augustu. 1869.

Spre a veni intr-adjutoriulu comisiunii pentru elaborarea dictiunariului limbei romane, s'a luat urmatoria resoluție: „Toti membrii societatii precum si alti literati romani sunt invitati a da concursulu lor la elaborarea dictiunariului limbei romane, luandu obligatiunea morale de a tramite lucrările sale comisiunei de trei, cu care voru avea a se pune in intielegere a supr'a impartirei lucrarei si a timpului presentarei lucrărilor. Fia-care d'intre elaboratori va primi remunerariu 15 galb. de una colă tiparita.”

Se insemna, că acesti colaboratori nu se voru imparte si in posibilulu folosu ce ar' rezultă dupa scoterea speselor societatii cu tiparirea si altele.

suferit nice una perdere. Pusele cu acu se tienu bine facia de pusele Chassepot. Cinci desertanti francesi se oferira avangardelor prusesci. (Acsta scire provine din fantana prusasca si este tenden-tiosa. Red.)

P a r i s u , 25. iul. Ministrul de resbelu or-donă, ca fortificatiunile in giurul Parisului să se puna in stare de aperare. — Se comunica in modu oficialu, că Francia va respecta declaratiunea d'in 1856 in privint'a dreptului marinu; ea nu se va atinge nice chiaru de avearea inimicului daca acăst'a se va afă pre năi ispanole séu americane, de ora ce Ispania si America n'au luat parte la declaratiune.

B e r o l i n u , 25. iul. Regele a emisu una proclamatiune, prin carea multumesc pentru manifestatiunile patriotice a le toturoru sementelor Germaniei si promite fidelitate pentru fidelitate. — Regele termina dñeundu : Rescularea unanimă a sementelor germane si a principilor a concili-atu tote contrastele. Germania, carea n'a fostu neci una-data asid de unita ca și astă-di, va afă in concordia sa garantia, că resbelulu va aduce una pace duratoria si d'in semenatur'a udatu eu sangue va cresce recolt'a libertății si unității germane.

P a r i s u , 26. iul. Una depesia a comandan-telui Leboeuf anuncia, că generalul Bernis a batutu despartimentulu de esplorare d'in Nieder-bronu ; unu oficieru bavaresu fă omoritu si doni prinsi. — „Journal Oficial“ publica una depesia a lui Grammont d'in 24. iul., carea chiarifica pro-cedur'a correcta a Franciei si areta prin docu-mente, că Thiele a declaratul lui Benedetti inca la incepitul anului 1869, că despre candidatur'a principelui de Hohenzollern nice vorba nu pote fi. — Totu „Journ. Ofic.“ publica, in nr. de ieri, unu articlu lungu, in care, asemendanu politie'a fran-cesa cu cea prusasca, dñe : Tota responsabilitatea resbelului cade a supr'a egoismului regelui prusescu si asupr'a contelui Bismark. Mai departe areta cūm Prusi'a a violatu drepturile Germaniei de sudu, cum a rapitul de la Danimarc'a Schleswigulu de nordu, cum a procesu facia cu Hannover'a, Kurhessen, Frankfurt si Passau si cum a facetu d'in principii germani nesee prefecti coronati ai federatiunei germane de nordu. Europa este am-nintiata prin restaurarea monaraciei lui Carolu V. Foia mentiuneza, in fine, dorint'a Prusiei de a pune man'a pre unele părți d'in teritoriul rusescu, si eschiderea brutale a Austriei d'in Germania si inchiaia, dñeundu : Vietori'a imperatului France-siloru va fi una victoria a dreptului si a progresului.

V i e n a , 26. iul. D'in funte siguru se anun-cia, că „W. Ztg“ va publica preste putiene dñe de declararea oficiale a neutralității Austriei. „Ta-geblatt“ si „Tagespr.“ anuncia unu contractu a guvernului cu mai multe bance in privint'a unei antecipatiuni de 12 milione pentru acoperirea spe-selor neutralității armate. D'in Berolinu se anun-cia, că Bismark a multumit lui Wimpffen, pentru esoperarea neutralitathei Austriei. — Corespondintii d'in Pfaltzulu renanu raporteza, că germanii voru incepe lovirea ofensiva, fara a accepta vre unu atacu d'in partea francesiloru. — D'in Berolinu s'a tramsu ordinu in provincie, ca pre 27 l. c. să se arangieze in tota Prusi'a una dñ de rogatiune ge-nerala. Se crede că acăst'a ar' insemnatu, cum că Prusi'a si-incepe actiunea resbelica.

V i e n a , 26. iul. Diuariului „Fremdenblatt“ i se serie d'in Hagenbach, una comună mica langa drumulu de la Lauterburg cātra Rheinazbern si Germersheim, despre unu atacu alu avangardelor. Turcos-ii (infanteristi francesi) fure respinsi preste granită. (!)

B e r o l i n u , 26. iul. Bismark predede lui Thiele asacerile diplomatice, d'in caus'a că elu pleca la armata. Pensiuarea lui Werther, fostu consulu in Parisu, este definitiv decisa.

F u r t h , 26. iul. Concentrarea trupelor pre campulu Lech la Augsburg este implinita. Se as-cepta una miscare generale pre dilele 27 pana 30 l. c. — Armarea fortaretiei Ulm este gata.

V i e n a , 26. iul. Ieri au avutu locu in mi-nisteriulu de resbelu consultari cu industriari mari despre eventualele liferări militarie. — Tages-presse“ si „Tageblatt“ confirmă existint'a unei conveniuni de alianta intre Prussi'a si Bavaria, prin carea se garanteza intregitatea teritoriului bavaresu si respectarea liniei Main'a.

B e r o l i n u , 26. iul. Principele prusescu de corona pleca astă-di la Municiu, pentru ca să pri-mesca comand'a.

V i e n a , 26. iul. Intrumirea delegatiunilor e desfinta pre 8. septembrie.

H a g'a 26. iul. In Hollandia s'a opritul es-portulu si transportulu de cai si arme.

Vien'a, 27. iul. „Tagblatt“ scrie, că trupe ruses-ci, constatatorie d'in 30,000 fetiori, sunt concentrate la Czenstochan. — Se dñe că oficiul esterneloru au primitu sciri despre inarmări estra-ordinarie ale Russiei. Vimercati si Artoni au sositu aice in missiune estra-ordinaria. Consiliariulu Klaczko a plecatu ieri la Parisu.

M u n i c u , 27. iul. La cererea comandante-lui d'in Holstein, s'a tramsu acolo 500 fetiori.

P a r i s u , 27. iul. Maresialulu Mac Mahon a sositu ieri in Strassburg.

B e r o l i n u , 27. iul. Diuar. ofic. „Prov. Corresp.“ vorbesce despre intenționea Prusiei, d'a face una lovitura ofensiva contra Franciei. Gu-vernul prusescu a tramsu una somatiune cabi-netului florentinu, provocandu-lu a se declară, că

ce conduita va observa. — Lui „Correspondenz-bureau Wolff“ i se comunica d'in Coloufa, că Anglia, contra declaratiunii de neutralitate, lise-reza Franciei carbuni, patrule si cai.

Bursa de Vien'a de la 27. iuliu, 1870.

5% metall.	50.30	Londra	131.50
Imprum. nat.	59.20	Argintu	133.50
Sorti d'in 1860	86.-	Galbenu	6.20
Act. de banca	642.-	Napoleond'or	10.93
Act. inst. cred.	204.-		

Proprietariu si editoriu ALESANDRU ROMANU
Redactoru respund. interim. IONU PORUTIU.

Feriti-ve de speculanti amagitori!

Intre multele anunțuri, mai alesu celu de orologie, sunt unele prea pompos si compuse cu intentiunea de a primi in cursa pro locuitorii de la tiera (provincial). Ori si ciascun interesul său propriu forsească de a cumpăra orologe pentru cari vîndatorul nu pote da garantia di ajuns. Orologele cumperate de la mine se potu totușteamă si după placu an a mi-se returnă, an a se schimba în altă, una doară astăzi de ea mai exactă soliditate.

MERITATELE OROLOGILORE NOSTRE

sunt orologele preambine regulate, cari se vendu in reversale de garantia ; nele se vendu, precum se poate vedea mai la vale, ca preturi forte mici, numai si trezera lor să fie mai mare. Deçi, nimene să nu scape ocaziea binevenita de a se provea cu unele obiecte atât de trădătoare pentru să se ceară casa.

Pentru tote orologiele se garantează.

1 orologiu frumosu cu capula de bronz si cadranul emailat	fl. 1.40
1 cu cadranul de porcelan emailat	fl. 1.60
" " cu suaria (care bate)	fl. 2.30
Ori care d'in aceste, impreună cu descripție, 20 cr. mai multu.	
1 orologiu, formă mare, frumosu lucratu, cu cadran de porcelan	fl. 2.80 pana la fl. 3.30
1 acela-ă si, preafinat, orologiu	fl. 3.50, 4.50
1 orologiu cu pictura fină pe partea anterioră, cadru aurit cu gravure de arte elvetice, totu in descriptiune, umăr	fl. 5, 6, 7, 8,
Orologiu de salom d'in bronz cu recipientu si postamentu, multu	fl. 2, 2.50
1 orol, mare	fl. 3.20, 4.50
1 orologiu anglezescu de calatorie, cu descript. carele nu se lasă a dormi, cu tăciu	fl. 6.00
Orologie elvetiană de pusunariu, bine regulate, cu garantia pre doi ani, formă preafinatosă, d'impr. cu catena de auru-nou	fl. 4.50

Orologie anglice de pusunariu

Seu machina de nicolu său de precizime, garantia pre 5 ani, aceste sunt cele mai sigure orologie fabricate pana acum.

1 Cronometru Cilindru	fl. 9.50	2 Remontorii (fără clănuș)	fl. 10.50
2 anotă cu sticla de cristal	fl. 10.50	de gală mai fină	fl. 14.
1 anotă cu sticla de cristal	fl. 11.-	de gală mai nou, cu sticla de cristal după, căru se poate	
1 anotă	fl. 12.-	vede construcțiea fără a se deschide orologiu	fl. 10.50
1 anotă cu capula duplice, savonetă	fl. 13.50	1 negru, anotă mai fină	fl. 13.50
1 acela-ă si anotă	fl. 14.50	Orologie pentru domni, fină și elegante	fl. 12, 15, 18

Totu felul de orologie vechie, si ecelle ce aici nu sunt insirate, se vendu mai estiini decatul ori unde ajurea. Un orologiu deosebit de regulat, cu compasul, in formă de pusunariu, si după carele se potu reguli tote orologie mecanice, costa numai 25 cr. — Se afă de vendiare numai la subsemnatul.

Ornamente estine pentru domne si domni

Ornamentele d'in metalu nou (auru nou) facu de pusosu pre cele genunie pentru ca aceste nuo fabricatiuni neci in coloru neci in forma (facon) nu ceda celor genunie, apoi este de insematu că nu costa neci a patra parte d'in pretul ce se dă numai pentru formă (faconul) celor genunie, deci urmează de sine că se poate mai adesea ori cumpăra cea ce este mai nou si mai modern. Insu si cumpăratorul potu si amagiti cu acestea, atâta sunt de bine imitate.

Celle mai nove ornamente

dupa formă cea mai modernă fabricate d'in auru nou, carele pastreaza colorul auru si prin ornare scena de minune in ornamentele genunie, in piere imitate sau cu emaila după cum cere faconul.

Brosie (ace) fine 1 buc. 40, 60, 80 cr. fl. 1.	fl. 9.50	2 Remontorii (fără clănuș)	fl. 10.50
preafinat 1 " 1.10, 50, 1.80, 2-2.50	fl. 10.50	de gală mai fină	fl. 14.
Cercei, fini, 1 par, 50, 80 cr. fl. 1.	fl. 11.-	de gală mai nou, cu sticla de cristal după, căru se poate	
preafinat fl. 1.50, 2, 2.50	fl. 12.-	vede construcțiea fără a se deschide orologiu	fl. 10.50
Garniture intrige, ace, si cercei 80 cr. fl. 1.20, 1.60	fl. 13.-	1 negru, anotă mai fină	fl. 13.50
Braciete, fini, 1 buc. 50, 80 cr. fl. 1.	fl. 13.50	Orologie pentru domni, fină și elegante	fl. 12, 15, 18
preafinat fl. 1.50, 2, 3, 3.50	fl. 14.50		
Catene de orologiu, fina, 20 cr. fl. 1.20 pana 1.50	fl. 15.-		
Medallione, fini, 20, 40, 60 cr.	fl. 15.-		
preafinat 80 cr. fl. 1, 1.10	fl. 16.-		
Ineluri preafinatosă, cu osibile petre imitate, 1 buc. 30, 40, 50, 60, 80 cr. fl. 1.	fl. 17.-		
Catene de orologiu pentru domni, scurte 50, 80 cr. fl. 1, 1.50, 2.	fl. 18.-		
Catene de grumadi, fina, facon venetian fl. 1.40, 1.80, 2.	fl. 19.-		
Ace pentru domni 20, 40, 60, 80 cr.	fl. 20.-		
Bumbi la camesie 1 buc. 10, 15, 20, 30 cr.	fl. 21.-		
Bumbi la manecă 1 par, 20, 30, 40, 60, 80 cr.	fl. 22.-		
Bumbi la galură, 5 si 10 cr.	fl. 23.-		
Garniture intrige, bumbi la camesie si manecă, 50, 80 cr. fl. 1, 1.50	fl. 24.-		
1 legatura de aternatorie de orologiu 60, 80 cr. fl. 1.	fl. 25.-		
Ineluri de auru genuinu cu piere fl. 1, 1.50, 2 fl. 2.50	fl. 26.-		
Catene de argintu, de 13 probe, anotă prin facon, scurte, fl. 3.50, 4.	fl. 27.-		
Catene lungi la gală, totu de 13 pr. fl. 6, 7.	fl. 28.-		
Medallione de argintu, 13 pr. aurite in facon si emailat, fl. 2.50, 3.	fl. 29.-		

Ornamente de ocieu moderne

composte d'in mai multi stilu de ocieu binocu.

1 brosia (ace) 20, 30, 40, 50, 80 cr. fl. 1.	fl. 30.-	1 luminari de mese, cu paralela	fl. 1.50